

ความพึงพอใจในงานของครูปฏิบัติการคลินิก ในโรงเรียนพยาบาล
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

นางสาวอุทุมพร พรนฤสุวรรณ

006664

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

JOB SATISFACTION OF CLINICAL INSTRUCTORS IN SCHOOLS OF NURSING
IN THE STATE UNIVERSITIES BUREAU

Miss Uthoomporn Pornnarusuwan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Nursing Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความพึงพอใจในงานของครูปฏิบัติการคลินิก ในโรงเรียนพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
ชื่อนิสิต	นางสาวอุทุมพร พรนฤสุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพรัตน์ ผลิตพิบูลย์
แผนกวิชา	พยาบาลศึกษา
ปีการศึกษา	2521

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความพึงพอใจในงานของครูปฏิบัติการคลินิกใน
โรงเรียนพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับ สภาพการทำงาน สัมพันธภาพในการทำงาน
การปกครองบังคับบัญชา เงินเดือนและสวัสดิการ โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน
ความมั่นคงปลอดภัย และศักดิ์ศรีของวิชาชีพของครูปฏิบัติการคลินิก ในโรงเรียนพยาบาล
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
2. เปรียบเทียบความพึงพอใจในงานของครูปฏิบัติการคลินิกระหว่าง
  - 2.1 ครูปฏิบัติการคลินิกในสวนกลางและสวนภูมิภาค
  - 2.2 ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน
  - 2.3 ครูปฏิบัติการคลินิกที่เริ่มปฏิบัติงานเมื่อมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและ
ระดับอนุปริญญา

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูปฏิบัติการคลินิกที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐโดยส่วนรวมมีความพึงพอใจในงาน
2. ครูปฏิบัติการคลินิกที่ปฏิบัติงานในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีความพึงพอใจในงานแตกต่างกัน
3. เปรียบเทียบความพึงพอใจในงานของครูปฏิบัติการคลินิกในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน
  - 3.1 ครูปฏิบัติการคลินิกที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป กับ 3-4 ปี มีความพึงพอใจในงานไม่แตกต่างกัน
  - 3.2 ครูปฏิบัติการคลินิกที่ปฏิบัติงานระหว่าง 3-4 ปี กับ 1-2 ปี มีความพึงพอใจในงานแตกต่างกัน
  - 3.3 ครูปฏิบัติการคลินิกที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป กับ 1-2 ปี มีความพึงพอใจในงานแตกต่างกัน
4. ครูปฏิบัติการคลินิกที่สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีโดยตรงกับครูปฏิบัติการคลินิกที่สำเร็จการศึกษาชั้นอนุปริญญา แล้วไปศึกษาชั้นปริญญาตรีต่อภายหลัง มีความพึงพอใจในงานแตกต่างกัน

วิธีวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งดัดแปลงมาจากแบบสอบถามเรื่อง "ความพึงพอใจในงานของพยาบาลในโรงพยาบาลกรุงเทพมหานคร" ของ จารุวรรณ เสวกรวรรณ และแบบสอบถามเรื่อง "สภาพความพึงพอใจในงานและความตั้งใจที่จะทำงานอยู่ต่อไปหรือลาออกของพยาบาลประจำการในโรงพยาบาล มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร" ของ เขียวลักษณ์ เลาะห์จินดา จำนวน 64 ข้อ ได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ได้ค่าความเที่ยง 0.90 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามนี้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นครูปฏิบัติการคลินิกที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน

พยาบาล มาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ในโรงเรียนพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 5 แห่ง จำนวน 210 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 165 ฉบับ ในจำนวนนี้ใช้การได้ 163 ฉบับ (77.62 เปอร์เซ็นต์) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติ โดยหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที

ผลการวิจัย

1. ความพึงพอใจในงานของครูปฏิบัติการคลินิกในโรงเรียนพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับ "พึงพอใจ" แต่ความพึงพอใจในเรื่องเงินเดือนและสวัสดิการมีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำ ความพึงพอใจในเรื่องศักดิ์ศรีของวิชาชีพอยู่ในระดับสูง ซึ่งยอมรับสมมติฐานข้อ 1 ที่วางไว้
2. ครูปฏิบัติการคลินิกในโรงเรียนพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีความพึงพอใจในงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.001$) ซึ่งยอมรับสมมติฐานข้อ 2 ที่วางไว้
3. ครูปฏิบัติการคลินิกที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป กับ 3-4 ปี มีความพึงพอใจในงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.04$) ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานข้อ 3.1 ที่วางไว้
4. ครูปฏิบัติการคลินิกที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป กับ 1-2 ปี และ ระหว่าง 3-4 ปี กับ 1-2 ปี มีความพึงพอใจในงานไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานข้อ 3.2 และ 3.3 ที่วางไว้
5. ครูปฏิบัติการคลินิกที่เริ่มปฏิบัติงานด้วยคุณวุฒิต่างทางการศึกษาชั้นปริญญาตรี และ อนุปริญญา มีความพึงพอใจในงานไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานข้อ 4 ที่วางไว้

Hypotheses

1. The clinical instructors in school of nursing in the State Universities Bureau in general were satisfied with their job.

2. There was difference in job satisfaction between clinical instructors in central and regional schools of nursing.

3. To compare the job satisfaction among clinical instructors in variety periods of time in working :

3.1 There was no difference in job satisfaction between clinical instructors working not less than 5 years and 3-4 years.

3.2 There was difference in job satisfaction between clinical instructors working 3-4 years and 1-2 years.

3.3 There was difference in job satisfaction between clinical instructors working not less than 5 years and 1-2 years.

4. There was difference in job satisfaction between the clinical instructors holding baccalaureate degrees and diplomas.

Methodology

The questionnaire was revised from the questionnaire which was constructed by Miss Jaruwat Sawakwan and Miss Yauwaluk Lauhachinda in 1974 and 1975 consisted of 7 subtests with 64 items and it was tested for content validity and the reliability. The reliability was 0.90. The selected samples consisted of 210 clinical instructors worked in the schools of nursing not less than one year from 5 schools of nursing in the State Universities Bureau. There were only 163 from 165 (77.62 percent) could be used as the analyzing data. The

data were analyzed by using various statistical methods such as percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test and F-test.

The Major Findings

1. The clinical instructors in schools of nursing in the State Universities Bureau were found, in general to be fairly satisfied with their job. Although their satisfaction regarding to the salary and benefits was at a low level, but their satisfaction on job's prestige was at a high level. Therefore, the first hypothesis was retained.
2. There was a statistically significant difference in job satisfaction among clinical instructors in central and regional school of nursing ($P < 0.001$), Therefore the second hypothesis was retained.
3. There was a statistically significant difference in job satisfaction between the number of years in clinical practice not less than 5 years and 3-4 years ($P < 0.04$). Therefore, the 3.1 hypothesis was not retained.
4. There were no statistically significant difference in job satisfaction between the number of years in clinical practice 3-4 years and 1-2 years, not less than 5 years and 1-2 years at the 0.05 level. Therefore, the 3.2 and 3.3 hypotheses was not retained.
5. There was no statistically significant difference in job satisfaction in educational background between the clinical instructors holding baccalaureate degrees and diplomas at the 0.05 level. Therefore, the fourth hypothesis was not retained.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความสำเร็จและความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพรัตน์ ผลาพิบูลย์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือขอพรองต่าง ๆ และได้รับความกรุณาในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรรณ ปุณฺณโชติ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาและความร่วมมืออย่างดียิ่งของ ผอ.ทรงคุณวุฒิ คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ ผู้อำนวยการภาควิชาโรงเรียนพยาบาล และครูปฏิบัติการคลีนิกทุกท่านจากสถาบันการศึกษาพยาบาลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จด้วยดี นอกจากนี้อาจารย์ลินดา วงศ์านุพัทธ์ แห่งบัณฑิตวิทยาลัย มหิดล ไคกรณาช่วยเขียนโปรแกรมการคำนวณสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยจึงขอ ขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

อุทมพร พรนฤสุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
ปัญหา.....	10
สมมติฐานในการวิจัย	11
ขอบเขตของดาวิจัย	12
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	13
ข้อตกลงเบื้องต้นของกรวิจัย.....	13
คำจำกัดความ.....	14
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
3 วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล.....	42
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การหาความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity)	44

	การหาค่าความเที่ยง (Reliability)	45
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
	การวิเคราะห์ข้อมูล	46
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	47
4	ผลการวิจัย	51
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	78
	ผลการวิจัย	79
	การอภิปรายผล	82
	ข้อเสนอแนะ	90
	บรรณานุกรม	92
	ภาคผนวก	101
	ประวัติผู้เขียน	117

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างครุภัณฑ์การคลินิกจาก โรงเรียนพยาบาลสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ... .. .	53
2	จำนวนครุภัณฑ์การคลินิกกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มอายุ... .. .	54
3	จำนวนครุภัณฑ์การคลินิกกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ ครุภัณฑ์การคลินิก	55
4	จำนวนครุภัณฑ์การคลินิกกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษาเมื่อเริ่ม เข้าทำงาน.	56
5	จำนวนครุภัณฑ์การคลินิกกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษาในปัจจุบัน.	57
6	จำนวนครุภัณฑ์การคลินิกกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสมรส... .. .	58
7	จำนวนครุภัณฑ์การคลินิกกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน... .. .	59
8	จำนวนครุภัณฑ์การคลินิกกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอัตราเงินเดือนที่ได้รับ เมื่อเริ่มเข้าทำงาน... .. .	60
9	จำนวนครุภัณฑ์การคลินิกกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอัตราเงินเดือนที่ได้รับ ในปัจจุบัน... .. .	61
10	คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความพึงพอใจในงานของ ครุภัณฑ์การคลินิก จำแนกตาม โรงเรียนพยาบาล... .. .	63
11	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของ ความพึงพอใจใน งานของครุภัณฑ์การคลินิก จำแนกตามสถานที่ปฏิบัติงาน... .. .	67

ตารางที่

12	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในงาน ของครูปฏิบัติกรรณคดีนคค จ้าแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติกรรณคดีนคค (5 ปีขึ้นไป กับ 3-4 ปี)... .. 70
13	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในงาน ของครูปฏิบัติกรรณคดีนคค จ้าแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติกรรณคดีนคค (3 - 4 ปี กับ 1 - 2 ปี)... .. 72
14	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในงาน ของครูปฏิบัติกรรณคดีนคค จ้าแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติกรรณคดีนคค (5 ปีขึ้นไป กับ 1 - 2 ปี)... .. 74
15	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในงาน ของครูปฏิบัติกรรณคดีนคค จ้าแนกตามวุฒิทางการศคคษาเมือเริ่มเข้าปฏิบัติกรรณคดีนคค.. 76